

СЕРГІЙ АМБРОС:
ЗАВЖДИ В СТРОЮ...

3

ЩО ТАКЕ СУЧАСНИЙ
НАЦІОНАЛІЗМ ?

5

СПАРТА В
УКРАЇНСЬКИХ СЕРЦЯХ 7

Козацький край

№2 (76)
19 лютого 2016 р.

ВОГОНЬ ВОЛІ СПАЛАХНУВ НА МАЙДАНІ...

...І НЕ ЗГАСАЄ У «ЗОНІ АТО»

Мал. Юрія ЖУРАВЛЯ, Святослава ПАЩУКА, Івана ХІВРЕНКА

Сайт "Козацького краю" в Інтернеті www.cossackland.org.ua

Олег
ОСТРОВСЬКИЙ

НЕБЕСНА СОТНЯ НЕ ЩЕЗЛА – ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ!

На відміну від нинішньої практично весняної погоди, два роки тому у цей самий час місяць лютий оправдував свою назву на сто відсотків. І це було добре, бо мороз тримав вкупі барикади на Майдані в Києві – всі ті шини, дорожні знаки, перевернуті кіоски і ламані вуличні лавки були звалені до купи, засипані снігом і залиті водою, яка перетворювала барикади на сучільні крижані брили, здатні зупинити не те що «беркутівців» і внутрішні війська, а й їхню техніку...

Пізніше вияснилося, що не такі ті барикади й міцні, але коли на них штурмом пішли міліцейські бронетранспортери – виявилось, що міцнішими за крижаний панцир барикад і за броню спецавтомобілів є звичайні люди, які повстали проти режиму Януковича.

В ті дні, влучно кинувши пляшку із запалювальною сумішшю, першим підпалив міліцейський бронетранспортер Євген Войцехівський з черкаської Сміли. Коли закінчиться Майдан, він одним з перших піде у так звану «зону АТО» - у складі добровольчого батальйону «Айдар» очолить штурмову групу «Холодний Яр». Про нього, як про аса-снайпера з позивним «Чех» знатимуть не тільки наші бійці, а й вороги, які призначають винагороду за життя українського патріота. Женья Войцехівський загинув у Щасті на Луганщині – помер фактично у мене на руках...

Одним із символів Майдану в Києві була так звана «йолка», недолугий недобудований каркас якої височів поруч з Головоштамтом. В усіх новинах тоді показували прапори, гасла і транспаранти, вивішені на цій «ялинці» з металу. І чи не найчастіше в сюжетах мелькав привезений з Черкащини величезний чорний холодноярський прапор, закріплений майже на самій маківці «йолки» - з білим тризубом і написом «Воля України або смерть». На сьогодні з трьох козаків Самооброни Майдану, які тоді чіпляли цей прапор, живий лише «айдарівець» Андрій «Гайдамака» - двоє інших полягли у боях на Сході...

Я був і на похоронах двох майданівців з Черкащини, які поповнили ряди Небесної Сотні у лютому 2014 року – Юрія Пасхаліна зі Смілянщини і Максима Горошишина з Кам'янщини. Але не думав, що влітку 2015-го хоронитиму ще одного майданівця, Іллію Іделю з Червоної Слободи – з яким не тільки жив у одному селі, а ще й був колись його вчителем у місцевій школі. Ілля теж воював у «Айдарі», прославився як найкращий гранатометник батальйону і отримав смертельне поранення... На честь Іллі було перейменовано вулицю Радянську у рідній йому Червоній Слободі та вже у лютому 2016-го, за якийсь тиждень до вшанування Героїв Майдану рішенням суду вулиці повернуто назву «Радянська». І це – при тому, що якраз до другої річниці Майдану Законом про декомунізацію було визначено термін перейменування вулиць, названих на честь тоталітарних символів СРСР – тож назва «Радянська» має щезнути вже 21 лютого!

Спротив радянського, закостенілого, такого, що намагається затягнути націю у рабське минуле, відчувається ще багато в чому. На жаль, чимало є й тих, хто намагається скористатися часом, щоб набити власні кишень – поки майданівці далеко і воюють на фронті. Не розуміють, що Майдан – це поняття не шматочка території столиці нашої – бо цей Майдан розрісся на всю країну і власне саме реальний, тваринний страх перед нашим Майданом став одним із чинників того, чому в наш Крим і Донбас вторгся ненажерливий сусід – він намагається зупинити крокування Волі й Демократії ще на підходах до своїх кордонів...

У часи Майдану народився анекдот, згідно якого остаточні тиша й мир настануть лише тоді, коли в Москві пиво за гривні продаватиметься. Насправді ж, для початку маємо зробити остаточно вільною свою власну землю – подвиг Небесної Сотні і тих сотень, які полягли в «АТО», зобов'язує намагатися зробити життя України кращим...

Всупереч здоровому глузду і декомунізації: у Червоній Слободі вулиці, перейменованій на честь загиблого "айдарівця", повернули назву Радянська

Рішенням Черкаського районного суду вулиці Іллі Іделі, що в с. Червона Слобода, повернуто стару назву – Радянська.

Суддя Олександр Смоляр «на підставі свого внутрішнього переконання» та керуючись «доказами порушення процедури перейменування вулиць», задовольнив позов до сільради й скасував перейменування вулиці Радянської на вулицю Іллі Іделі.

Нагадаємо, доброволець батальйону «Айдар», випускник Червонослобідської школи №1 Ілля Іделя отримав смертельне поранення в боях під Щастям Луганської області й помер 30 серпня 2014 року. 21 серпня 2015 року, вже після прийняття закону про декомунізацію, Червонослобідська сільська рада вирішила назвати на честь свого земляка вулицю Радянську. Але частина депутатів і жителів села виступали проти перейменування. За їхніми словами, це «потягне для жителів села додаткові витрати». Ці люди запросили до села матір Іллі, яка живе в Києві, й вона з якихось причин сказала, що також проти перейменування вулиці.

Діяльність ініціативної групи, яка відстоювала стару назву, тодішній сільський голова Микола Котко називає маячню.

– Здавалося б, кожен має розуміти, що якби добровольці не стримали натиск ворога, він був би не лише в Криму і Донбасі, але і в Одесі, Харкові а то й у Черкасах, – каже Микола Васильович. – Але дехто не хоче дослухатися й до цих аргументів.

Одна із активісток повернення вулиці старої назви, нинішній секретар сільради Юлія Околічна, перед перейменуванням наполягала на тому, що в селі є більш важливі проблеми, ніж перейменування вулиць. Але після рішення сільради вона, вочевидь, змінила свою думку й стала наполягати на зворотному перейменуванні. Тепер

Юлія Анатоліївна наголошує на тому, що перейменування вулиці не погодили з родичами загиблого.

– Орган місцевого самоврядування (сільрада, – ред.) тоді не повідомив маму Іллі Іделі про те, що вулицю буде перейменовано, – каже пані Околічна. – Ви розумієте, що були порушені права людини?.. Є процедура зміни (назви вулиці, – ред.)? На той момент краще б сільська рада виділила кошти на встановлення пам'ятника... Замість того, щоб допомогти батькам, дружині, дитині загиблого, наша сільська рада тоді вирішила прославитися й просто перейменувати вулицю.

Ілля Ідель

На переконання Юлії Околічної, перед перейменуванням потрібно збирати збори жителів вулиці і радитися з ними. Що ж до особистості Іллі Іделі, то до неї в активістки немає ніяких застережень. На запитання журналіста, як планується перейменувати вулицю в рамках закону про декомунізацію (адже це все-таки необхідно зробити), секретар сільради відповіла, що, коли потепліє, буде проведено збори жителів селян, на яких жителі вулиць висловлять свої думки, і вже відповідно до них проведуть зміни.

Тим часом, нинішній сільський голова Зінаїда Михайленко не вважає повернення старої назви логічним кроком.

– Цій ініціативній групі ніщо не подобається, – каже Зінаїда Миколаївна. – Вони до думки людей не прислухаються – багато людей вже й документи переформили (на нову назву вулиці, – ред.) Нехай би вже була ця назва! Хлопець усе ж таки загинув за Україну. Хай би була назва на його честь, хіба ж це погана назва! Ні, ініціативній групі не сподобалося – вони подали в суд і перейменовували назад...

Максим СТЕПАНОВ, www.procherk.info

98 років тому княжий тризуб Володимира Великого став гербом України

12 лютого 1918 року затверджено рішення Ради Народних Міністрів і Малої Ради «Про установлення герба Української Народної Республіки».

У протоколі засідання Ради Народних Міністрів від 12.02.1918 р. зазначено: «Присутні: В.Голубович, О.Жуковський, М.Ткаченко, Є.Сакович, П.Христюк, М.Пори.

[...] Слухали справу про установлення герба Української Народної Республіки. Ухвалено внести в Раду закон про установлення для Української держави, прийнятого морським флотом герба Володимира Великого (без хреста)»

Уточнення «без хреста» пояснюється просто: місяцем раніше, 18 січня 1918 року було затверджено військово – морський синьо-жовтий прапор УНР з тризубом, який мав хреста замість центрального зубця – на цьому наполягла Морська Рада, підтримавши вимогу військових моряків, які заявили, що без хреста на тризубі в море не вийдуть....

Того ж дня, 12 лютого, коли в Києві проходило засідання Ради Міністрів з приводу затвердження герба УНР, у м.Коростень зібралася Мала Рада з того ж питання,

яка ухвалила Закон з формулюванням, що стверджувало продовження тисячолітньої традиції державотворення на землях України:

«Гербом Української Народної Республіки приймається знак Київської Держави часів Володимира Святого.

ГЕРБ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

З першотвором протоколу згідно: Тов. голови Української Центральної Ради М. Шраг Секретар Центральної Ради Я. Левченко Ствердив: в.о. Генерального Писаря І. Мірний»

Відтоді тризуб вже не зникав ніколи: навіть після окупації України московськими більшовиками княжий знак Володимира був спочатку на чорних знаменах повстанців Холодного Яру, повстанців Київщини, Вінничини та інших українських земель, пізніше – на прапорах і кокардах повстанців Української Повстанської Армії і знову

повернувся як герб незалежної України 19 лютого 1992 року, коли Верховна Рада України затвердила Тризуб як малий герб нашої держави.

Андрій КРАВЕЦЬ

Цитата номера

Іван Лютий-Лютенко («Гонта») старшина Запорізької дивізії Армії УНР, повстанський отаман Холодного Яру, автор книги «Вогонь з Холодного Яру»:

«Якою ж дорогою нам іти? Розум і досвід кажуть: дорогою всеукраїнської єдності, єдиномудрої згоди, єдиностайного чину, а не дорогою партійщини регіонально-земляцького дроблення! А як у нас? Замість єдності і створення потужної сили, ми – розсварені партійними баламутами, поділені на галичан, волинян, лемків, буковинців, наддніпрянців, наддністрянців і т. д. Замість плефкати виховувати щирих патріотів Матері-України, ми вирощуємо сварливих партійців та патріотів рідних загумінок, що зменшують у своїй вузькій уяві велику й багату Україну до своєї волости...»

Фото Андрія Кравця

АМБРОС: Завжди в строю...

Йому було всього 24 роки, проте побратими спочатку на Майдані, а потім в "Азові" у зоні АТО завжди поважали його за мудрість, виваженість і розсудливість. Сергій Амброс загинув, але назавжди залишився в строю "Азову"...

18 лютого, в день річниці загибелі Амброса у Долині Троянд рідних бійцю Черкас його фото було в строю рідного взводу, пам'ять – в серцях побратимів, а шана – у їхніх словах. Пам'ятне багаття зносило іскри до неба, куди рік тому злетіла душа справжнього патріота...

Згадує бойовий побратим Сергія Амброса, Дмитро Кухарчук («Сліп»):

Вперше я побачив його, босоніж розсікаючим густі зарослі серпневого бур'яну. Це було у Ржищеві під Києвом, на одному з тих фестивалів, куди приїжджають просто щоб побути «справжніми», - така собі втеча від злободенних реалій сучасності. Та це те, що стосується інших. Амброс був найсправжнішим зі справжніх, ми всі колись були такими у дитинстві, та заблукали у тенетах чужих думок і точок зору, а він не заблукав... Пізніше, щоразу, коли я був «не зовсім собою», він допомагав мені зривати маски, інколи навіть в радикально-неприємних формах, - зачепити словом міг так, що доводилось ніяковіти і відшкрібати своє самолюбство з підлоги.

Так би напевно і їздили б ми по фестивалях, футбольних візках і різноманітних цікавих заходах, якби «система» не змусила нас іти проти неї. Для когось Майдан був лише приводом виплеснути емоції, для інших засобом досягнення ще й досі не відомих мені європейських цінностей, для нас же він став змогою протидіяти жорсткому апарату, який не розділяв наших бачень Української Великодержавності. Система виховала в нас комплекс меншовартості по відношенню як до західних, так і до східних сусідів. Багато хто з вас може сказати, що ніколи його не мав?

Хлопчина з чубом, високий, плечистий, гарний, завжди з посмішкою на устах, з яких летіла чиста українська, така чиста,

що Шевченко зі Скворородою можуть позаздрити... Він примушував той комплекс душити в собі і виховувати в собі справжнього козака - ні, не той образ пияки в жупані, який розкрутили «шароварники», а мудрого воїна, який зважає кожне своє рішення і не вагаючись іде в бій. Таким і був Сергій...

Останні дні на Майдані ми провели разом: коли горів Будинок Профспілок, а клятві пси системи вже оточили Стеллу, ми з дерев'яними щитами відстояли ніч 18 лютого. То була ніч, коли надії на спасіння вже не було, адже людей тоді залишилось так мало, що я і досі дивуюсь, як ми тоді не дали їм прорвати оборону, та все ж дочекались підкріплення, яке нам обіцяли під ранок і саме в той момент я зрозумів дві речі: відчув як пахне... свобода і зрозумів, що таке справжнє побратимство. Тоді я зрозумів, що саме з ним я і надалі йтиму по життю, його усмішка в той момент була такою рідною, що «Декартів сумнів», який я застосовую абсолютно до всього, перестав існувати для мене.

«Тебе ж без мене просто вб'ють» - було його відповіддю на моє запитання стосовно того, чи поїде він з нами на фронт. І був фронт, пекельний, палаючий і нестерпний: Мар'янка, Ілловайськ, оборона Маріуполя, російські війська в якихось двох кілометрах від нас, працюють з усього, що тільки можна уявити, носа з бліндажа не висунеш, а він один - кулеметник, що взяв ПКМ три дні тому, сидить на тому кургані без тепловізора,

без приладу нічного бачення і чекає ворога, він після того кургани зненавидів, а я весь час, проїжджаючи повз них не упускав шансу пожартувати з цього приводу. І ми сміялися, сміялися як діти, бо вже знали ціну життя і не було сенсу приховувати емоції. А як ми танки ворожі зустрічали, не маючи нічого! Він кулеметник, я з РПГ, чекали 9 ворожих танків, - виявилось, що то наші, то просто така розвідка недолюга, танкісти з нас ще довго сміялися, але ж ми були готові... На жаль, наступного дня з дев'яти живих повернулося лише троє...

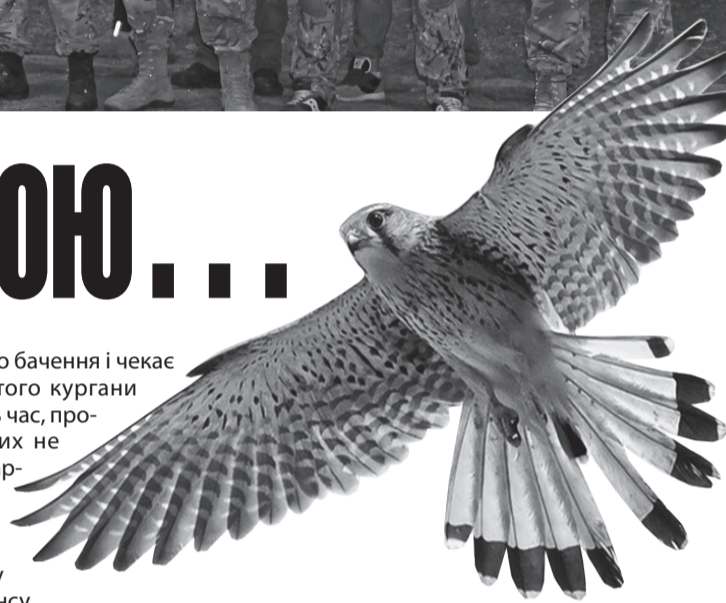
Людина життя, коли ми їхали з криками: «До Вальгалли!» - він один розумів, що до Вальгалли ще рано, ще країну потрібно змінювати, а померти завжди встигнемо. Наймудріший, найдотепніший, найкращий з нас усіх. Поки ми розмірковували над буденними питаннями, він будував плани на майбутнє, такі плани, які вивели б Україну на перші місця за лічені роки. 18 лютого 2014-го ми вистояли на Майдані, а у 2015 те ж саме 18 лютого вразило чорною звізкою з Широкино: я тоді взяв вихідний, а він поїхав...

Коли стало відомо, що Сергія більше немає з нами, на підвіконня присів сокіл і більше хвилини дивився на всіх мудрим очима, повними суму. Того ж сокола я знову побачив під час похоронної процесії на Соборній Площі у Черкасах, а потім ще через пів року він приземлився на хрест, який стояв над могилою нашого воїна.

В такі моменти я відчуваю, що він нас не покинув. Сергій не з тих, хто покинув би. У нього була справа, ідея, місія, яку без його допомоги навряд чи нам вдалося б продовжувати, а ми продовжуємо - тому що Амброс серед нас, завжди в строю...

Навколо загибелі Амброса стільки містики, що хтось може подумати, що це - вигадка письменника

Розповідає Василь Шкляр - відомий письменник, "батько українського бестселера", член Спілки письменників України, який видав понад десяток книг, зокрема романи "Чорний ворон", "Маруся", "Чорне Сонце" та інші.

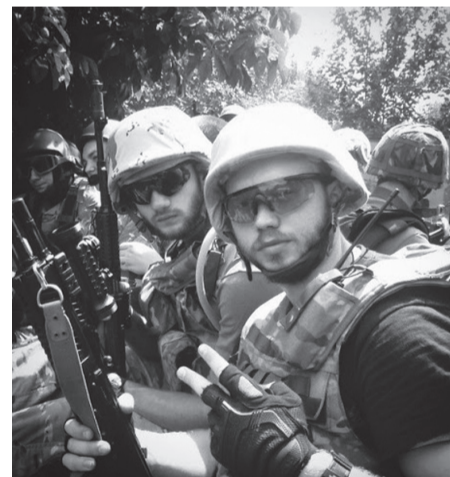

- «Чорне сонце» - це перший твір мій, який написаний з натури. Про війну не пишуть так швидко, по гарячих слідах. Але трапилася одна історія, просто містична, і ті хлопці, яких я знаю, це просто дивовижні люди. Мене часто звинувачують, починаючи від «Чорного ворона», що я прикрашаю українських героїв, що в мене москалі всі погані. Я не прикрашаю. Ці хлопці з мого оточення - поліглоти, митці.

Головний мій герой - художник. Нещодавно приїхав польський журналіст до них туди, в «Азов», а цей художник зустрічає його і розмовляє з ним польською мовою. Той щось процитував німецькою, і художник переходить на німецьку. Він ще знає французьку, італійську. Він починає говорити про малярство, і я з ним не можу ввійти в дискусію - він прекрасний художник.

Мій земляк, хлопчина Амброс, загинув у Широкиному. Ще боролися за його життя... А перед цим він дуже любив птахів - соколів. У нього татування сокола, і він все вивчав про соколів і казав: «Коли я загину, я стану соколом». І ось лікарі роблять йому операцію, хлопці сидять на базі, і раптом прилітає сокіл і сідає на перила. Вони ніколи не бачили на базі птаха, і тут дзвінок, що Амброс помер. Ховають його в Черкасах, на Майдані, а над цією процесією кружляє сокіл. Приходять хлопці впорядковувати його могилу - там сидить сокіл. Я навіть не наважуюся про це писати художній твір - скажуть, що я вигадую, що я знову щось прикрашаю. А життя дає такі речі, які перевищують навіть фантазію.

Звісно, скрізь є різні люди, але я вважаю, що полк «Азов» - це основа нашої майбутньої професійної контрактної армії...

Військовий музей на Звенигородщині береже пам'ять про безперервну визвольну боротьбу українців...

Олександр БРАВАДА, фото автора

У Медвині, захопленому більшовиками, палали сотні хат – «столиця» повсталих селян спливала кров'ю, а на її вулицях лютували будьонівці, які не щадили нікого. Лише навчена, до зубів озброєна і досвідчена в боях кадрова дивізія змогла здолати опір простих українських селян, які піднялися на боротьбу за Волю – тепер кавалерійські загони ворога по всіх усюдах вишукували розрізнені загони уцілілих повстанців...

У засідку на переправі Брідок між селами Мурзинці і Неморож під Звенигородкою, потрапив невеличкий по-

встанський обоз, який намагався прорватися до Холодного Яру, прагнучи продовження боротьби. Короткий бій, який спалахнув на переправі, був останнім для цієї повстанської групи. Розповідають, що один з повстанців під ворожим вогнем встиг зробити останнє, що зміг – увігнався кінями з возом у води Тікича на глибину в стороні від переправи і гвинтівки з воза посипалися в річку... Особисту ж гвинтівку того невідомого героя вже після бою знайшли на березі місцеві селяни і змастивши, приховали.

Минуло декілька десятиліть і та уціліла трьохлінійка, і цілий оберемок зіржавілих стволів, піднятих з дна річки, опинилися у Військовому музеї «Шампань», створеному ентузіастом, любителем історії і патріотом України Олегом Бойком...

На сьогоднішня колекція зброї і військової амуніції в музеї налічує декілька тисяч експонатів – від зброї скіфів і давніх русичів та козаків – до зброї двох світових воєн (серед цієї зброї є й така, якої у світі збереглися буквально одиниці) та сучасної «гібридної» війни, яка точиться на сході України. Експонатами військової техніки переповнений і двір музею. Найоригінальніший тут – «Мессершміт» зі знаменитої ескадрильї «бубнових асів», збитий у небі на Черкащині. Фюзеляж збережений на дві третини, решта – майстерно відновлена, разом із камуфльованою окраскою, зображенням зеленого серця і порваної карти бубнового туза. От тільки замість напису «Матільда», який був на літаку, тепер красується напис «На Москву!»...

В окремій залі вишикувані манекени в автентичних мундирах ворожих армій, які у різні часи приходили з війною на українську землю. Недалеко один від одного в цій залі стоїть манекен білогвардійця з нашивкою на рукаві у кольорах «георгіївської стрічки», манекен російського вояки із союзної Гітлеру так званої РОА Власова з такою ж «колорадкою» нашивкою на рукаві і зі свастикою над нагрудною кишенею. А в іншому кутку зали – ще один манекен з «колорадкою», вже в мундирі «ополченця» вигаданої сучасним Кремлем Новоросії... Олег Бойко, посміхаючись, нагадує: доля всіх трьох, хто носив ці «колорадки» у різні часи і зазіхав на волю української землі – однакова. Вони лягли в цю землю – так само як і «зелений чоловічок», чий мундир теж опинився у музеї разом із позолоченим «Командірським» годинником з російським триколом на циферблаті після того, як його господар, що не носив жодних розпізнавальних знаків, поліг на чужій йому землі не як офіцер сусідньої держави, яка колись називала себе «братньою», а як звичайний бандит – бо власна держава присутність таких на українському Донбасі не визнає...

У цій же залі, неподалік від експозиції, присвяченої УПА – трофейні знамена, захоплені у росіяни і їхніх прислужників на Донбасі – вони у залі розташовані на рівні плінтуса. Вгорі ж – українські прапори. На одному з них, привезеному з Широкого – веселий і водночас грізний напис від сучасних українських бійців: «Кожен може образити бандерівця – не кожен встигне вибачитися...»

ДУХ НАЦІЇ
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ РУХ
(067) 102-00-06, (073) 102-00-06

КОМІТЕТ
ПОТРИВАТНОГО
ВИРОВОЖЕННЯ
ДНУ ІМ. ОЛЕКСА ГОНЧАРА

FACEBOOK.COM/DUHNACTY

ДЕНЬ ЗАХИСНИКА ВІТЧИЗНИ...

23 ЛЮТОГО

14 ЖОВТНЯ

...ЗАПИТАЙ ЧИЄІ?

ШАНУЙ СВОЇ СВЯТА, А НЕ ОКУПАНТА!

Що таке сучасний український націоналізм?

Взагалі, націоналізм - широке поняття. У нього вміщено сутність право-радикальних течій, які ґрунтуються на визнанні нації як центрального, стрижневого поняття, об'єкта політичного впливу. Цікаво, до яких пір націю будуть вважати об'єктом політики? В наукових колах шкіл Д. Донцова, М. Сціборського, В. Липинського вважають, що нація - є пасивною субстанцією. Нація, як певним чином організоване людське стадо, що складається із однорідних індивідів, керується і "ведеться крізь пільму часу" провідниками нації. На цьому тезисі як основному щодо визначенні національного питання ґрунтуються вищезазначені школи.

Але чому досі вважають, що людина не здатна сама по собі приймати власні правильні, обдумані рішення без допомоги інших? Чому нація досі вважається об'єктом, а не суб'єктом політики? Не можна розглядати націю виключно у площині впливу на неї. Нація має бути визнана як активний суб'єкт політичного процесу, який має власну колективну волю. Сила цієї волі залежить від кількості членів нації (або тих, хто себе із нею асоціює, мається на увазі абстрактна нація), зусиль, які кожен член нації докладатиме задля вироблення, скерування, раціоналізації, реалізації колективної національної волі, власне скординованості і одностайності зусиль, які затрачені на реалізацію національної волі.

То що ж таке ця сама сила волі, власне воля, якої так не вистачає сучасній українській нації? Як відомо, воля — властивість людини, що виявляється в її здатності свідомо управляти своєю психікою і вчинками. Виявляється в подоланні перешкод, що виникають на шляху досягнення свідомо поставленої мети. Позитивні якості волі, прояви її сили забезпечують успішність діяльності. До вольових якостей часто від-

носять мужність, наполегливість, рішучість, самостійність, самовладання та інші. Тобто, власне національна воля буде властивістю нації за допомогою колективної свідомості управляти власне національною психікою (а отже, і менталітетом), вчинками нації (а отже і національної влади), тобто, національна воля - здатність нації керувати власною долею.

Взагалі, здатність керувати має не кожна людина. Але будь-яка людина має певну силу волі, тобто, в певній мірі - здатність керувати собою, наприклад, створювати і підтримувати власний порядок. Прояви сили національної волі забезпечать успішність української нації у світі.

Тобто, мужність, наполегливість, рішучість, самостійність, самовладання разом із іншими якостями, що проявляються у окремих людей - збільшують силу національної волі. І навпаки, відсутність у людей сили волі дають в результаті відсутність національної волі.

Отже, український націоналізм, перш за все, має змагатись за те, щоб нація ставала суб'єктом політики, її активним творцем, своєю власною волею творила свій позитивний менталітет, керувала вчинками своїх державних представників, керувала своєю власною долею. Лише тоді українська нація зможе вижити, а український націоналізм - стати провідною ідеєю в Україні.

«Цинічний Бандера» (www.politiko.ua)

В'ячеслав Липинський

(1882-1931) Український політичний діяч, історик, соціолог, публіцист, дипломат. Один із організаторів Української демократично-хліборобської партії. За гетьманату Скоропадського - посол України в Австрії. Похований у с. Затурцях на Волині.

Навіть само поняття національної культури української - як чогось окремого, індивідуального - зовсім чуже більшовикам.

Ніхто нам не збудує держави, коли ми самі її собі не збудуємо, і ніхто з нас не зробить нації, коли ми самі нацією не схочемо бути.

Без власної держави нема й не може бути нації української.

Микола Сціборський

(1898-1941) Український національний діяч, полковник. Псевдо «Богдан». Герой першої Світової війни на боці царської Росії, брав участь у створенні Української Народної Республіки (1917-1920). Один із керівників ОУН (1929). За фахом - інженер-економіст, автор численних статей у націоналістичних виданнях. У вересні 1939 року, за дорученням А. Мельника розробив проект Конституції України. Загинув у Житомирі внаслідок теракту НКВС.

Все те добре, що добре для блага, сили й розвитку моєї нації, все те зле, що цю силу й розвиток послаблює - це основна заповідь ідеології українського націоналізму. Українська Нація - це вічність!

"Козацький край" – це найбільш актуальні публікації.
Наші журналісти працюють з архівами, істориками і краєзнавцями та виїжджають безпосередньо на передову у зону АТО – з Вами і для Вас ми пишемо про історію і сьогодення боротьби за Волю України..
Сайт нашої газети в Інтернеті оновлюється ЩОДЕННО!
www.cossackland.org.ua

ДОБРОВОЛЬЦІ ПРОТИ КОМІСАРІВ

Кримський похід армії УНР – одна з найбільш романтичних сторінок нашої історії. Унікальність його полягає в тому, що ударною силою наступаючих українських частин була так би мовити, формація на добровільних засадах.

Історія Запорізької дивізії армії УНР почалася 9 лютого 1918 року у селі Гнатівна під Києвом, куди відступили частини та загони українського війська, що перед тим невдало боронили Київ від більшовиків. Саме з них був сформований Запорізький загін – фактично збірна команда з добровольців-фронтовиків.

Професійним військовим, що очолили загін, були очевидні всі помилки, допущені під час київських боїв.

Головна – у командири частин висували людей, некомпетентних у військових справах, проте з партійним стажем. Аби забезпечитися від цього, Запорізький загін оголосив себе поза політикою – тобто таким, де командири призначали за професійним, а не партійним принципом.

Правильна організація війська швидко дала результати – вже 18 лютого запорожці розбили загін червоного комдива Кіквідзе під Сарнами, 25 лютого звільнили Житомир, а 1 березня – Київ. Лише за два дні – 3 березня до Києва прибули і союзники УНР – німці.

Темп наступу Запорізької дивізії не давав червоним змоги закріпитися й підготувати оборону. 27 березня від більшовиків була звільнена Полтава. 4 квітня – Люботин.

НАПРЯМКИ НАСТУПУ – ДОНБАС І КРИМ

Після взяття Люботина командувач Запорізької дивізії полковник Олександр Натієв (аджарець за походженням) розділив запорізькі частини на дві оперативні групи. Перша, керована полковником Володимиром Сікевичем, в складі Дорошенківського, Гайдамацького та гарматного полків рушила визволити від червоних Донбас. Друга – на чолі з підполковником Петром Болбочаном у складі Республіканського пішого полку, полку кінних гайдамаків та кінно-гарматного дивізіону полковника Алмазова (разом біля 9 тис багнетів та шабель) здобула наказ визволити Харків, а потім наступати на Катеринослав (Дніпропетровськ) та Олександрівськ (Запоріжжя) і далі – на Крим.

Наступ уздовж залізниць проходив стрімко. 6 квітня запорожці визволили Харків і передали Слобожанщину під охорону запорозького полку ім. Богдана Хмельницького та німецьких частин. 13 квітня зайняли Запоріжжя. Саме тут відбулася зустріч українців-наддніпрянців з Запорізької дивізії з українцями-галичанами з легіону Січових стрільців, що в складі австрійської армії наступав з заходу.

18 квітня було звільнено Маріуполь. Під містом відбулася перша зустріч штатних українських частин з загонами анархістів

Нестора Махна. Зустріч була символічною – анархісти розбіглися по степах.

Там же, під Маріуполем відбулася ще одна зустріч – запорожці зікнулися з білогвардійською групою полковника Дроздовського, яка з боями проривалася на Дон для з'єднання з Добровольчою армією генерала Денікіна.

наказ розсіпатися степами і ловити кожного подорожнього, що прямує на півострів, ким би він не був. Кіннотники виконали завдання на відмінно. Також у Мелітополі запорожцями було захоплено обладнання більшовицьких зв'язківців, і московитам почали посилати фальшиві донесення від імені їхніх же частин.

«Українська весна» в Криму

Стрімким ударом українські полки долають Чонгарський перешийок і виходять на оперативний простір.

За кілька днів – колони наших військ з піснями марширують звільненим Сімферополем і радісне населення захоплено вітає державний синьо-жовтий прапор.

Передові частини українців нестримно просуваються до чорноморського узбережжя. Мета – Севастополь...

Ні, це не картини жадного багатогом нашим громадянам майбутнього. Це – наше минуле. У жовтні 1918 р. українські війська увірвалися в Крим і звільнили його від влади московських чекістів – батьків організації, з якої походить майже все нинішнє російське керівництво...

У Маріуполі запорожців нагнали і передові частини 15-ї дивізії німецького ландверу, керованої генералом фон Кошем. Болбочан озвучив німцям мету свого походу – Крим. Німці не заперечували, бо були твердо переконані що до підходу головних німецьких сил Криму не взяти, і що план Петра Болбочана – цілковита авантюра...

ТАЄМНЕ ЗАХОПЛЕННЯ КРИМУ

Реакція німців на плани запорожців могла бути і значно різкішою – за угодою, укладеною з німцями Центральною Радою, Крим до зони українських інтересів не входив і вважався стовідсотково "німецькою законною здобиччю".

Відмовившись від Криму на переговорах у Бресті, міністри з Центральної Ради тим не менш віддали підполковникові Болбочану таємний наказ Крим захопити і приєднати до України. Своім наказом Центральна Рада сама створила умови для конфлікту між запорожцями та німецьким командуванням, який міг закінчитися кров'ю. Але поки що у здатність запорожців захопити Крим не вірив ніхто, крім самих запорожців...

Червоні закріпилися на Перекопському та Чонгарському перешийках і приготувалися до впертої оборони. Українці зробили ставку на військову хитрість. Підхід запорожців до більшовицьких укріплень мусив стати для червоних цілковитою несподіванкою, тож полк кінних гайдамаків здобув

Для прориву оборони червоних потрібна була акція з тих, яку зараз назвали б "операція спецназу". Її підготовка була покладена на розвідників Республіканського пішого полку на чолі з сотником Зелінським. Обстеживши всі підступи до Перекопського та Чонгарського перешийків, розвідники визначили ділянку прориву – Сальківський міст через озеро Сиваш.

Під прикриттям кінних гайдамаків підполковник Болбочан перекинув до мосту піхоту та артилерію. Уночі 22 квітня українські розвідники сотника Зелінського на мотодрезинах рвонули через міст. Стрімкою атакою вони ліквідували захоплену зненацька охорону і знешкодили закладені під міст вибухові пристрої. Услід за розвідниками – так само на мотодрезинах – міст проскочили бійці 1-ї сотні Республіканського полку. Вони зчепилися з залогою. Услід за ними міст проскочили один за одним два українських бронепотяги, які вогнем гармат та кулеметів підтримали атаку запорожців.

За бронепотягами рушили ешелони з піхотою та гарматами. Оборона була прорвана – більшовики почали панічний відступ до Сімферополя.

Вдень 22 квітня запорожці захопили Джанкой – вузлову залізничну станцію. Тут підполковник Болбочан розділив свої сили. Рухома група в складі полку кінних гайдамаків та кінно-гарматного дивізіону полковника Алмазова рушила на Бахчисарай і далі – на Севастополь.

Посилений захопленими броньовиками та артилерією, Республіканський полк здобув наказ наступати на Сімферополь і відрізати шлях групі більшовиків, що відступала від Перекопу. 24 квітня з розгортаними знаменами переможців, під оплески і вітання мешканців, козаки-запорожці марширували вулицями звільненого міста. Того ж 24 квітня кінні гайдамаки підняли синьо-жовтий прапор над звільненим Бахчисараєм.

Було очевидно: ще кілька кроків і Україна здобуде головний приз у війні – Чорноморський флот Російської імперії. Тим більше, що 29 квітня частина кораблів Чорноморського флоту підняла українські прапори.

Проте в плани німецького командування передача флоту Україні не входила. Полки 15-ї дивізії ландверу прибули до Сімферополя і почали блокувати частини українського війська.

Командування запорожців зажадало пояснень. У відповідь німці зажадали дізнатися, на яких підставах запорожці перебувають у Криму.

"Несолідна постава" уряду в Києві, який зробив вигляд, що нічого не знає про похід запорожців Болбочана, могла мати й дуже практичну мету. Не маючи змоги контролювати запорожців (що оголосили себе поза політикою) і, мов вогню, побоюючись появи "українського Бонапарта", Центральна Рада могла свідомо провокувати конфлікт, аби знищити гонорових військовиків-добровольців руками німців.

Конфлікт посилювався. Запорожці категорично відмовлялися приставати на умови німців і навіть розглядали варіант захоплення Керченського півострова та зайняття на ньому оборони водночас і проти німців, і проти московських більшовиків. У той же час уряд у Києві мовчав. На всі спроби командувачів запорожців зв'язатися зі столицею їм відповідали, що «урядовці перебувають на важливому засіданні, – зачекайте».

Ситуація зайшла у глухий кут і командувач Запорізької дивізії полковник Натієв вдався до "забороненого прийому" – повідомив про ситуацію в Криму харківську пресу. Скандал зчинився неймовірний...

Лише 27 квітня після надзвичайно складних переговорів між запорожцями, німецьким командуванням та урядом Всеволода Голубовича офіційний Київ визнав, що сталося непорозуміння. Запорожцям було наказано залишити Крим – але зі зброєю, знаменами та значною частиною захопленого майна.

Вже за кілька місяців результатами походу запорожців скористалася адміністрація гетьмана Скоропадського. Той факт, що саме українські війська звільнили Крим від більшовиків, був використаний гетьманом на переговорах з німцями. Уряд Української Держави зумів отримати Чорноморський флот та приєднати до України Крим на правах автономії...

Дмитро КАЛИНЧУК

Дві з половиною тисячі років минуло відтоді, як легендарний правитель і воїн Леонід та його спартанці зупинили у Термопілах величезну орду окупантів перського царя Ксеркса. Сучасні вчені вважають, що у цій чи не найзнаменитішій битві усіх часів і народів брало участь більше 200 тисяч персів, яким протистояли майже 6 тисяч воїнів об'єднаної армії греків. Проте в історію Тернопільська битва увійшла як подвиг 300 спартанців – тих, кого Леонід залишив біля себе – тих, кому судилося полягти в бою, щоб не пустити ворога на рідну землю.

Ця битва стала взірцем для українських патріотів Визвольних змагань усіх часів...

Битва під Крутами – перші «українські Термопіли»

В останні дні січня 1918 року відбулася битва під Крутами, яку першою нарекли «українськими Термопілами». Досі у багатьох джерелах прийнято говорити про подвиг 300 (як і спартанців) українських воїнів, які начебто всі загинули в тій битві на підступах до Києва. Насправді ж їх було не менше 420 і більшість з них залишилися живими, та велич їхнього подвигу беззаперечно для нащадків...

«У битві під Крутами співвідношення сил становило 1 до 10 не на користь українців, а співвідношення втрат — 1 до 3 саме на користь українців, — нагадує керівник Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович. - Бій під Крутами стримав більшовицький наступ на чотири дні. І це були вирішальні дні для української дипломатії, аби домогтися від міжнародної спільноти визнання України. Це був бій за майбутнє, який показав, що Україна стала можливою саме завдяки армії».

25–27 січня (за н.ст.) 1918 року запеклі бої розгорнулись за Бахмач. Зрештою, українські війська змушені були залишити це містечко і відступити до станції Крути. На підкріплення українських частин в Крути було направлено Першу Українську юнацьку (юнkersьку) школу ім. Б. Хмельницького у складі чотирьох сотень (400–450 курсантів та 20 старшин (офіцерів).

До юнаків школи приєдналась перша сотня (116–130 осіб) новоствореного добровольчого Помічного Студентського куреня січових стрільців. Значна частина студентів та гімназистів не мала достатньої військової підготовки, були погано озброєні та екіпіровані. До курсантів юнацької школи, студентів і гімназистів приєдналося ще з 80 добровольців Вільного козацтва з Ніжина. Загалом, за різними підрахунками, у Крутах 29 січня 1918 року перебувало від 420 до 520 українських вояків і юнаків та студентів, які мали на озброєнні до 16 кулеметів, бронепотяг під командування сотника М. Ярцева і бойовий потяг сотника С. Лощенка.

Близько шести годин тривав бій з переважними російськими військами, загальною чисельністю близько 4800 осіб.

Після бою, користуючись прикладом, українські війська організовано відступили зі станції Крути до ешелону. 27 студентів та гімназистів — одна чота - під час відступу потрапили у полон. Наступного дня всі вони були розстріляні або по-звірячому замордовані. Розстріл студентів під Крутами був одним із перших випадків розправи над полоненими у роки російсько-української війни, яка розпочалася в грудні 1917-го і тривала з перервами до листопада 1921 року.

Він показав, що росіяни ведуть цю війну за іншими правилами, адже на фронтах Першої світової воюючі сторони дотримувались міжнародних Женевських конвенцій щодо полонених, за якими останній гарантувалося життя.

Тіла загиблих студентів і гімназистів з-під Крут були перевезені до Києва, де 19 березня 1918 року урочисто поховані на Аскольдовій могилі.

За сучасними підрахунками втрати українських військ під Крутами оцінюють у 70–100 загиблих. Втрати більшовицьких військ під Крутами були значними, сягали тільки вбитими більше 300 вояків.

Відступаючи, крутянці підірвали мости і залізничне полотно і цим затримали більшовицький наступ. Стримавши ворога на чотири дні, вони дали змогу укласти Брест-Литовський мир, що de-facto означав міжнародне визнання української незалежності.

БІЙ ПІД КРУТАМИ БУЛО НАЗВАНО "УКРАЇНСЬКИМИ ТЕРМОПІЛАМИ", А БІЙЦІВ УНР - "УКРАЇНСЬКИМИ СПАРТАНЦЯМИ"...

СПАРТА В УКРАЇНСЬКИХ СЕРЦЯХ

300 «спартанців» УПА

У лютому 1950 року героїчною поліг у бою проти москвитів сотник УПА Михайло Москалюк, який взяв псевдо «Спартан», очолюючи 300 бійців УПА, що стали грозою для новітніх загарбників...

В ОУН Михайло був з 1939 року. 30 червня 1941-го разом зі Степаном Бандерою, Ярославом Стецьком та іншими керівниками ОУН став учасником проголошення у Львові відновлення Української держави, проте швидко зрозумів, що в плани німців відновлення українського незалежності не входить... В УПА прийшов у 1943-му - став підстаршиною вишкільного куреня «Чорні Чорти» у Чорному Лісі. Восени 1944-го очолив створену на карпатській полонині Малиновище сотню УПА, якій присвоїли ім'я видатного діяча ОУН Михайла Колодзінського, що загинув у боротьбі за Карпатську Україну. Проте три сотні бійців з-за псевдо «Спартан», яке взяв сотник Москалюк, частіше так і називали – «спартанцями». Деякий час у сотні Михайла Москалюка перебував і зовсім юний тоді, а тепер відомий поет Дмитро Павличко. Він написав вірш «Спартан», де є такі слова:

«Та з вас уже не вийме сатана Те, що ви були у сотні «Спартана»...»

«Спартанці» разом із сотнею «Березівською» та сотнею «Гонти» входили до куреня «Карпатський», командиром якого був «Лісовий», колишній офіцер Червоної Армії родом із Чернігівщини. Разом ці підрозділи у лютому 1945 року провели одну з найбільших спільних операцій - знищили цілий батальйон НКВД у районі села Шепота Косівського району. Та безперервні бої на Коломийщині в січні—березні 1945-го призвели до значних втрат серед повстанців. У всій Коломийській окрузі із 15 сотень УПА навесну боєздатними залишилися тільки

дві — «Мороза» і «Спартана». Михайло Москалюк зі своїми бійцями постійно рейдував, завдаючи відчутних ударів по загонах червонопогонників і їх прибічників. Зокрема, чота «Бурі» із сотні «Спартана», напала на Отинію, визволивши з в'язниці близько сотні заарештованих українських націоналістів. Та боротися із ворогом ставало дедалі важче, у райони активності УПА перекидалися великі додаткові сили НКВД.

Оцінюючи реально ситуацію, яка склалася, командування УПА ухвалило рішення про реорганізацію збройних сотень. Так з'явилися відділи із 10-15 осіб, яким було легше маневрувати і харчуватися. Повстанці почали здебільшого використовувати нові методи боротьби — засідки, диверсійні і пропагандистські операції. 12 січня 1946-го загін повстанців під командуванням «Спартана» вночі напав на станицю «стрибків» у селі Князівдвірі Горішній. Після півгодинного бою «стрибків» роззброїли, забравши 22 гвинтівки, дві самозарядні СВТ, кулемет Дегтярьова, 10 гранат, 2000 патронів і амуніцію. Серед повстанців не було жодних втрат.

25 лютого 1946 року повстанці вступили у запеклий бій із загоном НКВД у лісі біля села Слободи Рунгурської. 26 лютого повстанська стежа знищила в селі Раківчику Косівського району старшого лейтенанта і двох енкаведистів. 31 березня повстанці зіштовхнулися з облавниками біля смт Ланчина, ворог втратив чотирих вбитих, мав шістьох поранених і панічно розбігся. Тієї ж зими бійці із сотні «Спартана» на території залізничної станції зненацька захопили і роззброїли групу НКВД. Повстанці забрали їхню зброю, усіх українців, які були у складі групи після «виховної бесіди» відпустили, а їхнього капітана забрали із собою...

Чекісти у карпатських селах розклеїли оголошення: за голову «Спартана» обіцяли винагороду 500 тисяч карбованців (на той

час астрономічна сума). Провід ОУН запропонував Михайлові піти з рейдом на Захід, на що незламний воїн відповів: «Тут народився, тут і помру в боротьбі за Україну». За твердженням письменника Михайла Андрусика, зведеного дослідника національно-визвольної боротьби на Гуцульщині, «Спартан» у 46—49-х роках обіймав посади військового і організаційного референтів Коломийського надрайонного проводів, у 49—50-х — референта пропаганди цього надрайону. «Спартан», здавалося, був невловимим, постійно змінював місця постою. Не допомагала навіть встановлена велика винагорода за голову зверхника. Спрацювала лише спецоперація, в результаті якої агент НКВД одружився із рідною сестрою Михайла Москалюка, ввійшов до нього у довіру і здав ворогам, де може бути невловимий провідник. Це було рідне село Іванівці, бункер біля батьківської оселі. Удосвіта 2 лютого 1950 р. велика група чекістів оточила хату Москалюків. Та в оточеній хаті пролунали три постріли... В будинку енкаведисти знайшли лише тіла «Спартана», його дружини і референта. Всі документи повстанці встигли спалити. Зрадник за свою юдину роботу отримав 36 тисяч карбованців. Проте зовсім скоро боївка УПА вийшла на його слід і ліквідувала...

Учаси новітньої війни на сході України «друзими українськими Термопілами» багато хто називає 242-денну легендарну оборону Донецького аеропорту: з травня 2014 по кінець січня 2015 року. Під час цих бойових дій українські «кіборги» знищили за різними оцінками від 3 до 3,5 тисяч ворогів – російських найманців, а також кадрових російських військових і проросійських бойовиків. З українського боку – у десять разів менші втрати: близько 200 загиблих та близько 500 поранених. Відлуння імені легендарних спартанців – і в потужних 8-тонних бронемашинах «Спартан», які воюють проти сучасних ворогів України у складі підрозділів ЗСУ і Нацгвардії.

Напередодні ж найгарячіших переможних боїв під Маріуполем на броньованій командирі легендарного полку «Азов» Андрія Білецького з'явився шеврон із зображенням спартанця і написом «Молон лабе», що в перекладі означає «Прийди і візьми!» - фраза, яку спартанський цар Леонід сказав у відповідь на нахабну вимогу ворога скласти зброю...

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

26 лютого - день пам'яті благовірного князя Костянтина Острозького

Костянтин Острозький народився 1527 року. Він жив у часи, коли Русь-Україна перебувала під владарюванням об'єднаної литовсько-польської держави – Речі Посполитої, у якій дедалі більше переважала роль поляків і Римо-Католицизму. Щоб перевести русичів-українців на свою мову і віру, держава постійно вживала різних заходів – і збройних, і мирних, і беззаконних, і юридичних. Це врешті стало давати гіркі плоди. Українська еліта – магнати (з колишніх руських князів) та шляхта (з колишніх боярів) – рід за родом стали переходити на Католицизм, а відтак і на польську мову й культуру. На заваді цьому стояли князі Острозькі, родина яких вела своє походження від самого Володимира Великого, мала серед предків багатьох видних діячів, навіть одного святого – преподобного чудотворця Феодора Острозького. Їхні землі – то була «держава в державі»: 80 міст (серед них – Острого, Володимир), 10 великих містечок, 2760 сіл... Серед посад і титулів князя – «староста Володимирський», «воєвода Київський».

Але він, хоч і мав успіхи в політиці та військовій справі, проте мало цікавився

себе грецьку та західноєвропейську богословську літературу, передруки античних творів, словники, космографії, граматики та інше. Але найголовніша справа князя Острозького – в іншому. У нас не було повної Біблії. Були, звичайно, перекладені її частини, що вживаються на відправах, а от повної – не було. Ба більше: під однією обкладинкою не мали її навіть греки. Тому католики насміхалися: мовляв, православні самі не знають, у що вірять.

На ту пору в Україні перебував у вигнанні дякон Іван Федоров (тут він іменував себе Федоровичем): друкарство, що на той час було новою справою, у Московії вважали «диявольським ділом», тож майстер мусив емігрувати. Князь Острозький запросив його до себе, придбав обладнання, рідкісне тоді й надзвичайно дороге. Одночасно по всіх православних країнах посланці розшукували старі рукописи Божого Слова. В Острозі їх ретельно досліджували, звіряли, перекладали, апробували – для свого часу за останніми досягненнями богословської науки. І врешті-решт 1581 року Біблію було надруковано: як на ту епоху – великим накладом, на найвищому поліграфічному рівні. Острозька Біблія і донині є в певному розумінні зразковим церковнослов'янським перекладом.

То була дуже коштовна справа, і не лише в плані духовному. Так ми вперше одержали повний православний текст Священного Писання, у достатній кількості примірників.

А ще ж були десятки інших духовних книг, було піклування про 620 церков і 20 монастирів на своїх землях, було відстоювання Православ'я політичними засобами. І все це князь Константин Острозький чинив своїм коштом. Доки жив князь, доти в його особі колонізатори й окатоличувачі бачили твердиню Православ'я, і наша віра, наша мова й культура опиралася, не здавалася.

Помер в 1608 році; похований в крипті Богоявленської церкви в Острозі. Українська православна церква Київського патріархату на Помісному соборі 2008 року канонізувала князя як благовірного.

Шановні читачі! Маймо і укріпімо у собі приклад і образ життя святого Благовірного князя Костянтина Острозького аби здобути та захистити віру Православну і здобути перемогу над гріхом, перемогу нашої славної держави України над російським агресором. Здобудемо справжню незалежність та волю, натхненні прикладом того, як наші керманічі минулих століть мужньо і твердо відстоювали інтереси держави України-Русі!

**З повагою підготував
настоятель Храму
святих Первоверховних
Апостолів Петра і Павла
м. Чигирин протоієрей
Василь Циріль.**

цим. Свої зусилля спрямовував на оборону і розбудову Православ'я. А наша віра в ті часи перебувала у великому занедбанні. Ні шкіл, ні друкованих книжок православних у нас не існувало зовсім.

Передусім він вирішив створити вищу школу в Україні. В Острозі його коштом було засновано й утримувано такий заклад. Кращі наукові сили з усієї Вітчизни і з-за кордону (аж із Греції та Північної Африки!) на запрошення князя згуртувалися в Острозі. Навчання було поважне, як у кращих європейських університетах. Це був перший вищий навчальний заклад у всіх православних слов'ян. За півстоліття існування його випускники розійшлися по всіх усюдах, поширюючи освіченість у нашому народі. За прикладом Острозької академії почали з'являтися інші навчальні заклади, зокрема в Києві та Львові. За сприяння К.Острозького в Острозі була зібрана велика бібліотека, яка включала в

ДЕНЬ В ІСТОРІЇ 19 – 28 лютого

19 лютого 1891 р. народився Архип КМЕТА, командир 4-го полку Січових стрільців (1919).

19 лютого 1900 р. Микола МІХНОВСЬКИЙ проголосив свій твір "Самостійна Україна".

19 лютого 1992 р. Верховна Рада України затвердила Тризуб як малий герб нашої держави.

20 лютого 1054 р. помер князь Ярослав МУДРИЙ.

20 лютого 1651 р. загинув Данило НЕЧАЙ (на портреті), полковник брацлавський козацького війська Хмельницького.

20 лютого 1887 р. народився Олександр УДОВИЧЕНКО, генерал-полковник Армії УНР.

21 лютого 1893 р. народився Тиміш ОМЕЛЬЧЕНКО, курінний 2-го Синього полку 1-ї Синьої дивізії.

22 лютого 1952 р. загинув Михайло ДЯЧЕНКО (Марко БОЕСЛАВ), повстанський поет, редактор підпільного журналу УПА "Чорний ліс".

23 лютого 1943 р. від рук гестапо загинув уродженець Черкащини Павло ГАРЯЧИЙ (на фото), сотник Армії УНР.

24 лютого 1574 р. в Україні вийшла перша друкована книжка - "Апостол".

24 лютого 1865 р. народився Іван ЛИПА, засновник Братства тарасівців, письменник.

24 лютого 1873 р. народився Іван РОТАР, голова катеринодарської "Просвіти".

24 лютого 1919 р. народився публіцист, майор УПА Петро ФЕДУН-ПОЛТАВА.

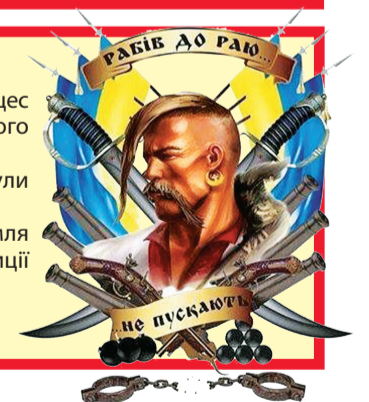
25 лютого 1738 р. загинув у бою з татарами літописець Григорій ГРАБ'ЯНКА.

25 лютого 1871 р. народилася письменниця Леся УКРАЇНКА (Лариса КОСАЧ).

25 лютого 1887 р. народився Василь ШКЛЯР, член Центральної Ради, старшина Армії УНР.

25 лютого 1918 р. Мала Рада УНР ухвалила закон про введення в Україні нового (григоріанського) календаря і середньоевропейського часу

25 лютого 1946 р. загинув у бою полковник УПА ГРЕГІТ-РІЗУН (Василь АНДРУСЯК).

26 лютого 1878 р. у Львові розпочався судовий процес над Іваном ФРАНКОМ - за підозрою в організації таємного гуртка.

27 лютого 1942 р. - ймовірно, цього дня загинули члени ОУН Олена та Михайло ТЕЛІГИ.

27 лютого 2015 р. в Москві, неподалік від Кремля застрелений один з головних лідерів політичної опозиції путінському режиму, друг України Борис НЕМЦОВ.

28 лютого 1889 р. народився Павло ШАНДРУК, головнокомандувач УНА.

Наприкінці лютого 1922 р. в ув'язненні помер Федір АРТЕМЕНКО (на фото), більш відомий як отаман ОРЛИК.